

Κεφ.8

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΤΥΠΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ (ΕΠΑΛ)

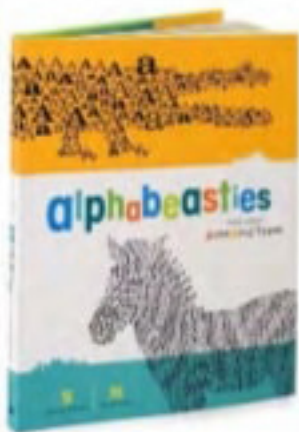
Αντιγόνη Σαράφη
Γραφίστας - Εκπ/κός Γραφικών Τεχνών

Ποιοι εμπλέκονται στην παραγωγή ενός εντύπου

- **Πελάτης** (παραγγελία & χρηματοδότηση εντύπου)
- **Επιμελητής** (οργάνωση παραγωγής εντύπου)
- **Γραφίστας** (σύλληψη ιδέας, προσχέδια, σχεδιασμός εντύπου (layout), σελιδοποίηση, ...)
- **Υπεύθυνος** για τις **διορθώσεις** των κειμένων
- **Τυπογράφος, λιθογράφος, βαθυτύπης, μεταξοτύπης, βιβλιοδέτης ...** (εκτύπωση και αποπεράτωση εντύπου)
- **Φωτογράφος**
- ...

Τα τέσσερα στάδια παραγωγής ενός εντύπου

1. Δημιουργικό
2. Προεκτύπωση
3. Εκτύπωση
4. Αποπεράτωση

1. Το Δημιουργικό

- Ο γραφίστας είναι ο υπεύθυνος για το **σχεδιασμό του εντύπου**, το οποίο οφείλει να είναι:

λειτουργικά + αισθητικά άρτιο

1. Το Δημιουργικό

- Με δεδομένα:

ΕΙΚΟΝΕΣ

+

ΚΕΙΜΕΝΟ

σχεδιάζει **προσχέδια** και στη συνέχεια το **layout**
δηλαδή τη διάταξη των σελίδων του εντύπου

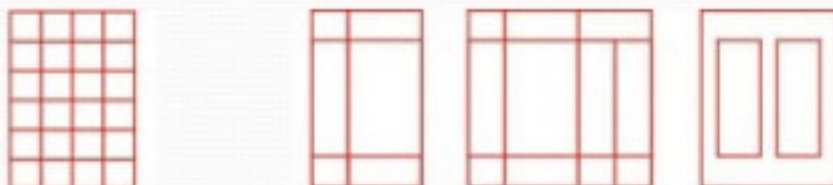
Το layout ή διάταξη εντύπου...

- ...είναι ένας **πρόχειρος σχεδιασμός (σκαρίφημα - προσχέδιο)** που έχει σκοπό:
  - την ταξινόμηση,
  - την αξιολόγηση
  - την τοποθέτηση των στοιχείων (στήσιμο) μιας γραφιστικής σύνθεσης

...παρουσιάζει **σαφή εικόνα του εντύπου μετά την εκτύπωση**

Στοιχεία layout

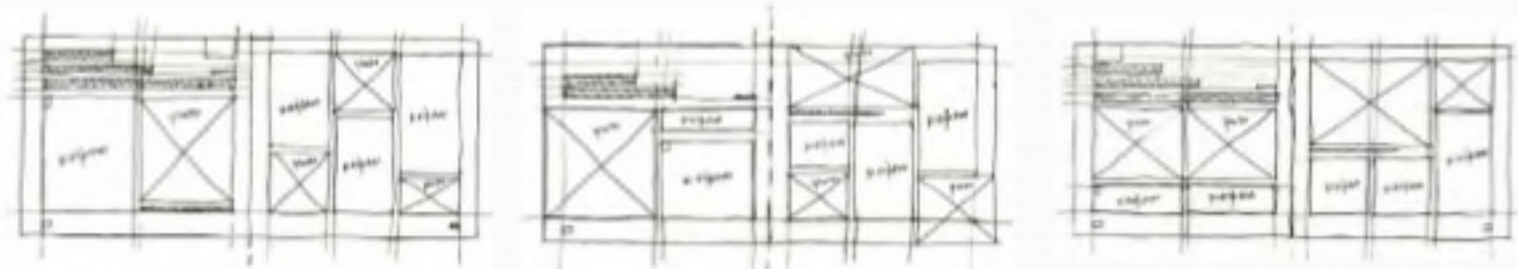
Με τη βοήθεια **κανάβου** και **βοηθητικών γραμμών**...

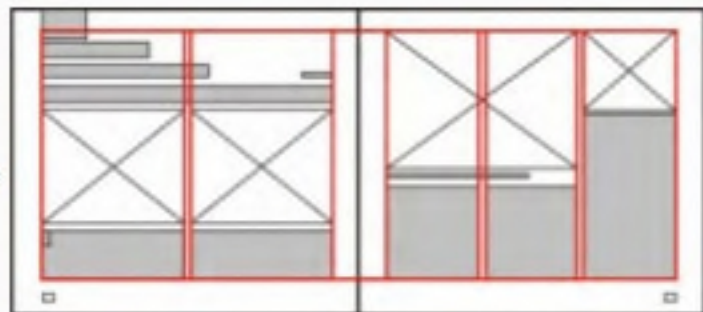
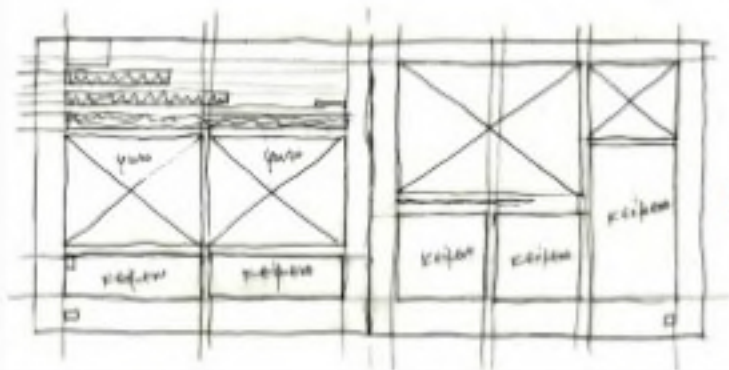
...παίρνουμε αποφάσεις σχεδιάζοντας σχετικά με τα παρακάτω:

- Διαστάσεις σελίδας
- Θέση κεφαλίδας
- Θέση υποσέλιδου
- Λευκά περιθώρια σελίδας & διαστάσεις τους
- Κείμενα (κυρίως κείμενο, τίτλος, υπότιτλοι, λεζάντες)
- Αριθμός και διαστάσεις στηλών
- Θέσεις και διαστάσεις εικόνων
- Γραμμικά στοιχεία (π.χ. πλαίσια, γραμμές)

Στοιχεία layout

Προσχέδια – σκαριφήματα

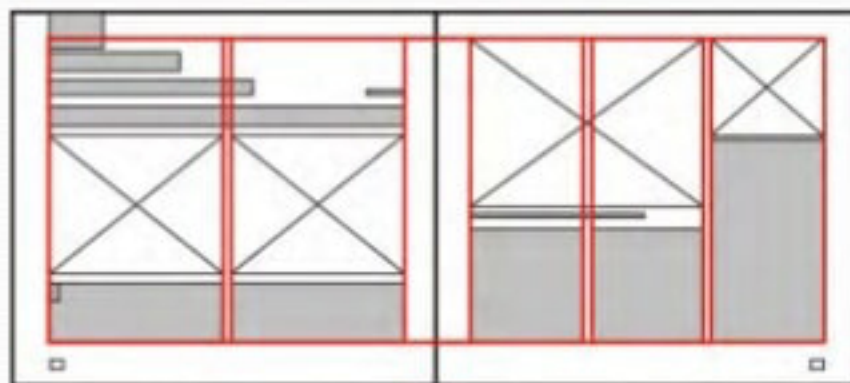

Τελικό layout

Στοιχεία layout

Τελικό layout

Προσθήκη
κειμένων και εικόνων

Η σελιδοποίηση (ή κασέ)...

- ...αφορά έντυπα που έχουν τη **μορφή βιβλίου**
- ...είναι η **διάταξη των σελίδων του εντύπου**
- Πριν τη σελιδοποίηση αποφασίζεται ο **τρόπος διπλώματος του χαρτιού**. Στη συνέχεια καθορίζονται:
  - οι **τελικές διαστάσεις της σελίδας του εντύπου**
  - οι **διαστάσεις του φύλλου χαρτιού** στο οποίο θα γίνει η εκτύπωση
  - ο **αριθμός των σελίδων του εντύπου** που θα «χωράνε» σε κάθε φύλλο χαρτιού

Η σελιδοποίηση

Η στοιχειοθεσία...

- ...είναι η **τοποθέτηση στοιχείων σε σειρά** για τη δημιουργία λέξεων, αράδων, παραγράφων του κειμένου του μελλοντικού εντύπου

Εργασίες στοιχειοθεσίας (μηχανική ή ψηφιακή):

- Επιλογή γραμματοσειράς
- Καθορισμός μήκους στίχου (αράδας)
- Καθορισμός διάστιχου
- Στοίχιση κειμένου (π.χ. αριστερή, δεξιά, πλήρης, κεντραρισμένη κ.λπ.)

Οι διορθώσεις...

- ...αφορούν στον έλεγχο και την επισήμανση των **τυπογραφικών λαθών** του στοιχειοθετημένου κειμένου
- ...γίνονται από τον διορθωτή κειμένου με τη χρήση **ειδικών συμβόλων** πάνω στη δοκιμαστική εκτύπωση του κειμένου (δοκίμιο κειμένου)

Σύμβολο	Στο κείμενο	Στο παρόμοιο
/	Αντικατάσταση	la
I Γ Γ L J	απόσπασμα τομή	la im re ja ra
—	Αντικατάσταση σημείων	— λίαν
e	Περικοπή μικρογραφία	la — e
S	Αντικατάσταση	S
λ	Η λέξη λείπει	λ που
↓	Σύμπτυξη	↓
Y	Είσοδο κλημένες	Y

γρ	Είναι φραγμένο	γρ
←	Είναι πολύ μικρό προς το διάστημα	←
→	Το διάστημα δεν πρέπει να είναι τόσο μεγάλο	→
J	Η μετα- φορά	J
ε	Μεταφορά στην ότι αρδία	ε
/	Ο τόνος λείπει	/é
h	Να μην τελειάει	h
h	Άνω τελεία	h

Η τελική μορφή της μακέτας (1/2)

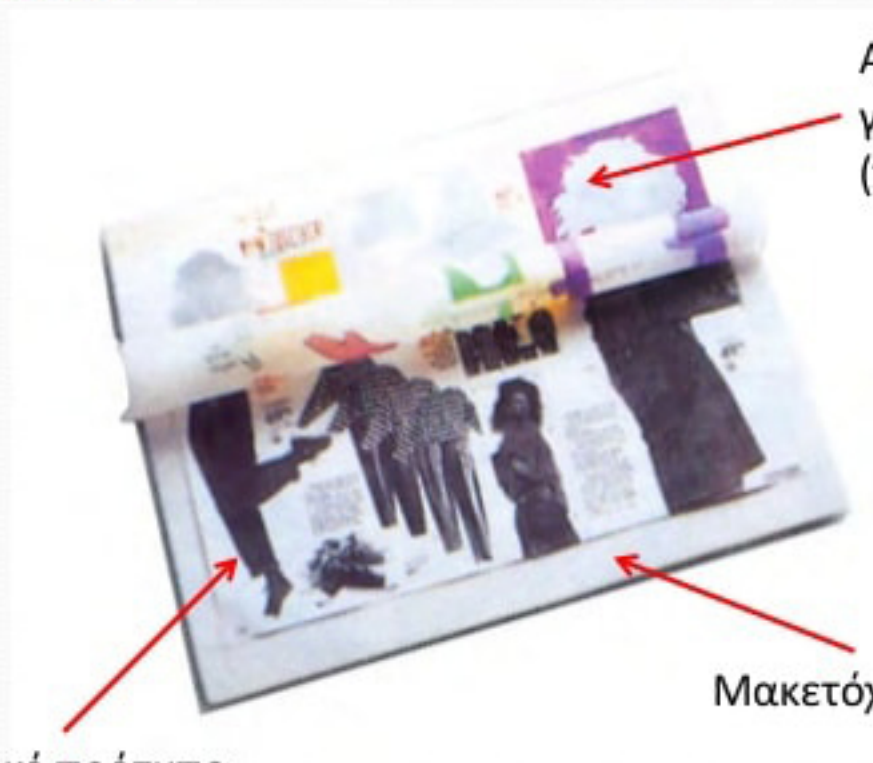
Η **μακέτα** αποτελείται από δύο επίπεδα:

1. Το **γραμμικό πρότυπο** που αποτελείται από το κείμενο, τις φωτογραφίες, τα σημάδια δίπλωσης, κοπής, κ.λπ., τοποθετημένα στις σωστές θέσεις και με τις ακριβείς διαστάσεις τους.
  - Για έντυπα με μία μοναδική μορφή σελίδας – φύλλου (π.χ. φυλλάδια, κάρτες), το γραμμικό πρότυπο κατασκευάζεται σε ειδικό χαρτόνι, το **μακετόχαρτο**.
  - Για έντυπα που έχουν πολλές σελίδες με την ίδια μορφή (π.χ. βιβλία, μόνιμες στήλες περιοδικών), το γραμμικό πρότυπο κατασκευάζεται σε **χαρτί** (layout)

Η τελική μορφή της μακέτας (2/2)

2. Τις **απαραίτητες εντολές για την εκτύπωση**, π.χ. χρώμα, επιλογή μελάνης, διευκρινιστικά στοιχεία για όλα τα στάδια εκτύπωσης, σχεδιάζονται σε **διαφάνεια** που τοποθετείται **πάνω από το μακετόχαρτο**.
- Όλα τα παραπάνω γίνονται και ψηφιακά σε Η/Υ και ειδικά προγράμματα γραφιστικής και τότε η **μακέτα δίνεται σε ψηφιακή μορφή**.

Η μακέτα

Απαραίτητες εντολές
για την εκτύπωση
(πάνω σε διαφάνεια)

Γραμμικό πρότυπο
(θέση κειμένων,
φωτογραφιών κ.λπ.)

Μακετόχαρτο

2. Η Προεκτύπωση...

- ...περιλαμβάνει τις εξής εργασίες:
  - **Φιλμ**
  - **Ένθεση**
  - **Δοκίμια**
  - **Μοντάζ**

Λιθογραφικό φιλμ

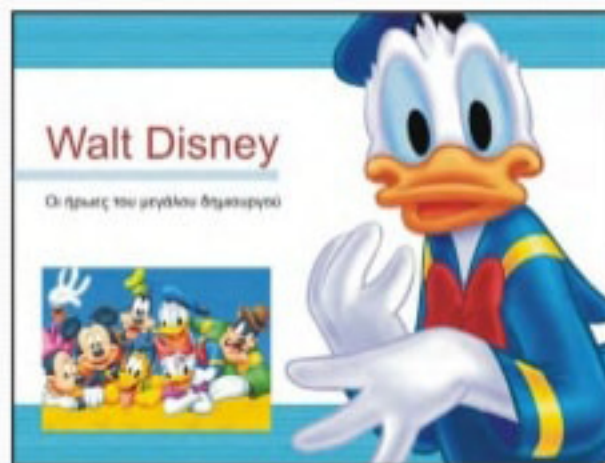
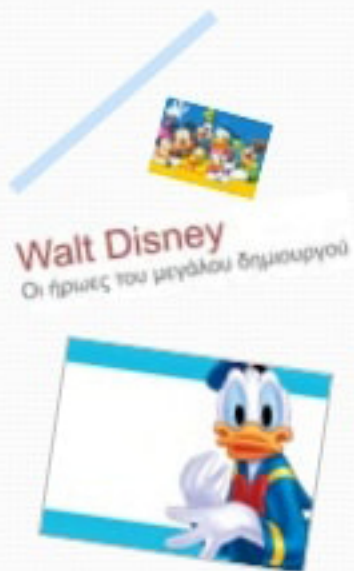
- Η **μακέτα** και τα «**τονικά πρότυπα**» (εικόνες) μεταφέρονται στο **ατελιέ γραφικών τεχνών** για τη **σύνθεσή** τους και τη δημιουργία του **φιλμ**, ή αλλιώς **λιθογραφικού φιλμ**.

Ένθεση

- ...είναι η εισαγωγή και η ένταξη ενός κειμένου ή μιας εικόνας μέσα σε μια άλλη εικόνα ή σε χρωματιστό φόντο
- Ο ενθέτης συγκεντρώνει όλα τα φιλμ (κειμένων και εικόνων) και με οδηγό τη μακέτα δημιουργεί ολοκληρωμένες σελίδες
- Στη **σύγχρονη προεκτύπωση** η ένθεση γίνεται ηλεκτρονικά (H/Y & προγράμματα σελιδοποίησης)

Ένθεση (σύγχρονη προεκτύπωση)

Τα δοκίμια...

- ...είναι ειδικού τύπου δοκιμαστικές εκτυπώσεις που **ελέγχουν** το αποτέλεσμα των εργασιών της προεκτύπωσης και χρησιμοποιούνται ως **οδηγοί για τον ποιοτικό έλεγχο** των χρωμάτων στην εκτύπωση

Το μοντάζ...

- ...είναι η **συναρμολόγηση των φιλμ της ένθεσης (σελίδες) πάνω σε αδιάσταλτες διαφάνειες που λέγονται χρωμοφάν.**
- Το καθένα χρωμοφάν αντιστοιχεί σε μία πλάκα εκτύπωσης, δηλαδή σε ένα χρώμα εκτύπωσης
- Στη **σύγχρονη προεκτύπωση** το μοντάζ γίνεται ηλεκτρονικά (Η/Υ) – ηλεκτρονικό μοντάζ

3. Η Εκτύπωση...

- (...ασχοληθήκαμε με αυτήν εκτενώς στα προηγούμενα κεφάλαια....)
- **Κατηγορίες εκτυπώσεων:**
  - Οι **καλλιτεχνικές**, π.χ. παραδοσιακή λιθογραφία, χαλκογραφία, ξυλογραφία
  - Οι **παραγωγικές**, π.χ. όφσσετ, ξηρά όφσσετ, βαθυτυπία, μεταξοτυπία, φλεξογραφία, τυπογραφία

4. Η Αποπεράτωση

- Οι περατώσεις είναι **οι εργασίες που ακολουθούν μετά την εκτύπωση** ενός εντύπου και οδηγούν στην **τελική μορφοποίησή** του.
- Είδη περατώσεων:
  - Δίπλωμα
  - Βιβλιοδεσία (καλλιτεχνική ή βιομηχανική)
  - Άλλες περατώσεις (πλαστικοποιήσεις, διατρήσεις, αριθμήσεις, αναγλυφοτυπίες χωρίς μελάνη)
- Τέλος, ακολουθεί η συσκευασία και η διανομή των εντύπων στην αγορά ή στον πελάτη